

Završno izvješće o provedenom prethodnom
vrednovanju izrade Strategije urbanog razvoja područja
Virovitica

Veleučilište u Virovitici

**Provoditelj prethodnog vrednovanja
Veleučilište u Virovitici**

Virovitica, prosinac, 2022.

KRATKI SAŽETAK

Strategija razvoja urbanog područja Virovitice izrađena je temeljem Ugovora o usluzi prethodnog vrednovanja Strategije razvoja urbanog područja Virovitica za financijsko razdoblje 2021. – 2027., a sukladno Zakonu o regionalnom razvoju i odgovarajućim podzakonskim aktima te sukladno Pravilniku o postupanju i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja. Postupak prethodnog vrednovanja obuhvatio je osnovna načela i metode predviđene Smjernicama za izradu strategije razvoja urbanih područja, praćenje njihove provedbe i vrednovanje. (Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, 2015.).

Kontekst prethodnog vrednovanja određen je značajnim brojem razvojnih dokumenata Virovitičko-podravske županije, jedinica lokalne samouprave u sastavu urbanog područja te drugih razvojnih dokumenata na nacionalnoj razini i na razini Europske unije. Svi procesi su se provodili na osnovu zajedničkih strateških interesa jedinica lokalne samouprave koje ulaze u sastav Urbanog područja. Cilj Strategije razvoja urbanog područja Virovitice (dalje u tekstu Strategija) je postizanje policentričnog i ravnomjernog razvoja svih područja, a što je prema ocjeni provoditelja u potpunosti i postignuto.

Završnom izvješću prethodnog vrednovanja, prethodila su tri fazna izvješća koja su tekla paralelno sa samim procesom izrade Strategije. U pojedinim izvješćima dane su preporuke za poboljšanje, kako bi Strategija bila potpuna i izrađena prema Smjernicama za izradu strategije razvoja urbanih područja.

Na sve preporuke je odgovoreno potvrdno. Dio prijedloga i sugestija koji nije mogao biti prihvaćen zbog objektivnih razloga, detaljno je obrazložen kako bi proces izrade strategije mogao biti uspješno okončan. Završetkom procesa prethodnog vrednovanja te ocjene konačnog prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Grada Virovitice, evaluacijski tim preporuča usvojiti predloženu razvojnu strategiju te početak provedbe akcijskog plana.

1. UVOD

GRAD VIROVITICA, Trg Kralja Zvonimira 1, OIB: 89075064271, Virovitica, i VELEUČILIŠTE U VIROVITICI, Matije Gupca 78, Virovitica, OIB: 46576407858, 20. prosinca 2021. godine, sklopili su Ugovor o usluzi prethodnog vrednovanja Strategije razvoja urbanog područja Virovitica za financijsko razdoblje 2021. – 2027.

Predmet Ugovora je usluga vrednovanja (*ex-ante* evaluacija) Strategije razvoja urbanog područja Virovitica za financijsko razdoblje 2021. – 2027.

Usluga prethodnog vrednovanja provodila se paralelno i koordinirano s procesom izrade Strategije kako bi se osigurali pravovremeni doprinosi i smjernice prilikom izrade Strategije.

Sukladno Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021. - 2027. (MRRFEU, srpanj 2021. godine) Grad Virovitica (središte Urbanog područja Virovitica) donio je i usvojio sljedeće odluke i dokumente:

- Odluka o ustrojavanju Urbanog područja Virovitica (15. studeni 2021. godine)
- Odluka o pokretanju postupka izrade Strategije razvoja Urbanog područja Virovitica za financijsko razdoblje 2021. do 2027. godine (15. studeni 2021. godine)
- Odluka o osnivanju i imenovanju članova Koordinacijskog vijeća za Urbano područje Virovitica (5. studeni 2021. godine)
- Odluka o osnivanju i imenovanju članova Partnerskog vijeća za Urbano područje Virovitica (23. studeni 2021. godine)
- Odluka o početku postupka vrednovanja Strategije razvoja Urbanog područja Virovitica za financijsko razdoblje 2021. do 2027. godine (8. prosinac 2021. godine)
- Odluka o osnivanju i imenovanju članova Upravljačke skupine za provedbu vrednovanja Strategije razvoja Urbanog područja Virovitica za financijsko razdoblje 2021. do 2027. godine (15. prosinac 2021. godine)
- Odluka o početku postupka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja Urbanog područja Virovitica za financijsko razdoblje 2021. do 2027. godine (14. prosinac 2021. godine)

Za pružanje usluge stručnjaka i savjetnika za izradu Strategije razvoja Urbanog područja Virovitica za financijsko razdoblje 2021. do 2027. godine odabrana je tvrtka Apsolon strategija d.o.o. iz Zagreba.

U prosincu 2022. godine od strane Grada Virovitice kao naručitelja prethodnog vrednovanja dostavljena je finalna verzija nacrtu Strategije na kojemu se temelji predmetno završno izvješće.

U procesu *ex ante* evaluacije u cijelosti su poštovana načela interaktivnosti, objektivnosti i neovisnosti.

2. METODOLOGIJA PROVEDBE PRETHODNOG VREDNOVANJA

Osnovna svrha prethodnog vrednovanja je poboljšanje kvalitete Strategije, a time i ujedno poboljšanje kvalitete cjelokupnog procesa planiranja. Cjelokupni proces prethodnog vrednovanja temeljen je na Pravilniku o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja (NN 121/15).

Prethodno vrednovanje provedeno je uz pomoć sljedećih metoda:

- analiza dokumentacije
- intervjuiranje i anketiranje važnih dionika
- suradnja s radnom skupinom za izradu strategije
- konzultacije i suradnja s međuresornom radnom skupinom za izradu strategije
- ostale metode prema potrebama.

Prije postupka prethodnog vrednovanja, sastavljan je tim za evaluaciju te je izrađen opis poslova za provedbu vrednovanja. Sukladno evaluacijskim pitanjima, tijekom procesa izrade Strategije, evaluacijski tim je donosio fazna izvješća o pojedinim dijelovima Strategije. Uz izvješća, evaluacijski tim donosio je i preporuke za poboljšanje, koje je tim za izradu Strategije analizirao i koristio ih kako bi rezultat bio adekvatan i usmjeren ka ostvarenju cilja.

Kako bi se procijenila kvaliteta i pouzdanost te prepoznale moguće pristranosti, svi izvori podataka korišteni tijekom prethodnog vrednovanja moraju biti relevantni, aktualni i pouzdani. Kao osnovni i relevantni izvori korišteni su podaci Državnog zavoda za statistiku, FINA-e, Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske obrtničke komore, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Ministarstva poljoprivrede, Agencije za plaćanja u poljoprivredi, Ministarstva Regionalnog razvoja, Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Hrvatskih voda, Hrvatske elektroprivrede, HAKOM-a te ARKOD-a. Uz navedene, korišteni su podaci turističkih zajednica Virovitičko-podravске županije, Hrvatske turističke zajednice, Upravnog odjela Virovitičko-podravске županije, Veleučilišta u Virovitici te Županijske uprave za ceste.

Tijekom cijelog procesa prethodnog vrednovanja evaluacijski tim, držao se osnovnih načela koji pridonose metodološki ispravnom rezultatu.

Osnovna načela prethodnog vrednovanja su:

1. Transparentnost – podrazumijeva da su informacije/nalaze/preporuke dobivene postupkom vrednovanja potrebno podijeliti s dionicima kojih se očekivani rezultati planskog dokumenta neposredno tiču, kao i sa skupinama koje na osnovu rezultata postupka vrednovanja mogu naučiti nešto novo.
2. Jasna metodologija – vrednovanje treba slijediti jasnu metodologiju, oblikovanu na način koji omogućava prikupljanje svih relevantnih podataka za vrednovanje uspješnosti planskog dokumenta. Nužno je odrediti metode i način rada koji će se koristiti kako bi se odgovorilo na glavna pitanja u postupku vrednovanja. Najčešće se koristi kombinacija kvantitativnih i kvalitativnih metoda.
3. Planiranje vrednovanja – podrazumijeva da se svako vrednovanje planira, uz obavezu izrade opisa poslova za provedbu vrednovanja, kako bi se definirala svrha i djelokrug vrednovanja, opisale metode koje će se koristiti, utvrdili resursi, potrebno vrijeme za provedbu vrednovanja i sl.
4. Nepristranost i neovisnost – nepristranost pridonosi kredibilitetu vrednovanja, a neovisnost pruža legitimitet donositeljima odluka i ograničava mogući sukob interesa u slučaju kada bi donositelji odluka i nositelji planskih dokumenata bili istodobno odgovorni za vrednovanje vlastitih aktivnosti. Ovaj se zahtjev odnosi na sve faze procesa vrednovanja, od planiranja vrednovanja, izrade opisa posla za provedbu vrednovanja do odabira izvršitelja vrednovanja.
5. Vidljivost i širenje rezultata – vidljivost je obilježje kojim se osigurava da javna politika u svoje mjere uključi aktivnosti informiranja i sustavno širenje informacija o rezultatima koje je neophodno radi unapređenja planiranja i provedbe aktivnosti. Završni izvještaj o vrednovanju treba biti javno dostupan.

Obavezni kriteriji korišteni pri prethodnom vrednovanju su sljedeći:

- važnost (relevantnost) – provjerava se jesu li ciljevi i prioriteti planskog dokumenta utemeljeni na stvarnim potrebama i razvojnim potencijalima odnosno do koje mjere su ciljevi programa opravdani u odnosu na potrebe

- djelotvornost (efektivnost) – uspoređuje se što je ostvareno u odnosu na planirano odnosno do koje mjere su ciljevi ostvareni te do koje mjere se očekuje da će se ostvariti
- usklađenost (koherentnost) – uključuje unutarnju i vanjsku usklađenost planskog dokumenta, odnosno logiku strategije; utvrđuje se jesu li odabrani prioriteti i mjere komplementarni i povezani; je li planski dokument u skladu s relevantnim nacionalnim odnosno regionalnim strategijama/dokumentima,
- učinkovitost (efikasnost) – podrazumijeva postizanje željenog rezultata s minimalnim troškovima, odnosno postizanje najboljeg rezultata za danu razinu resursa
- dosljednost (konzistentnost) – jasnoća i pridržavanje ciljeva i prioriteta u odnosu na viziju politike
- komplementarnost – mjera u kojoj intervencija podržava druge javne politike
- održivost – ocjenjuje mjeru u kojoj je izgledno da će učinci intervencije trajati nakon što ona završi, odnosno razmatra se jesu li rezultati, uključujući institucionalne promjene, trajni te može li se pretpostaviti da će biti trajni
- jednakost – do koje mjere su ravnopravno raspoređeni učinci u odnosu na različite dionike, regije, rodnu pripadnost i sl.
- prihvatljivost – pozitivna ili negativna percepcija dionika i javnosti u odnosu na intervenciju.

3. KONTEKST VREDNOVANJA

Strategija razvoja urbanog područja Virovitica 2021.-2027. usklađena je s osnovnim razvojnim načelima, prioritetima te strateškim ciljevima Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine i Plana razvoja Virovitičko-podravske županije za razdoblje 2021. - 2027. Strategija je izrađena sukladno Zakonu o regionalnom razvoju i odgovarajućim podzakonskim aktima te sukladno Pravilniku o postupanju i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja. Postupak prethodnog vrednovanja obuhvatio je osnovna načela i metode predviđene Smjernicama za izradu strategije razvoja urbanih područja, praćenje njihove provedbe i vrednovanje (Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, 2015.).

Cilj Strategije je policentrični razvoj svih jedinica lokalne samouprave koje ulaze u sastav urbanog područja, a to su Grad Virovitica, Općina Suhopolje i Općina Lukač. Temelji se na cjelovitoj analizi gotovo svih sfera života određene zajednice, odnosno društvenog razvoja, gospodarskog razvoja i urbanog okruženja. Prije svega, obuhvaćen je društveni razvoj, čiji su

glavni fokus demografska pitanja, socijalno uključivanje i socijalna skrb, društvena i zdravstvena infrastruktura te obrazovanje.

Kao drugi aspekt značajan za društveno blagostanje, istaknuto je pitanje gospodarskog razvoja. Tu je prvenstveno stavljen naglasak na opća gospodarska kretanja, tržište rada, poslovno okruženje, turizam i kulturu.

Treći aspekt obuhvaćen u Strategiji je urbano okruženje. Tu je prvenstveno istaknuta kvaliteta urbanog okoliša, izloženost ekološkim rizicima i klimatskim opasnostima, primarna infrastruktura, infrastruktura za mobilnost i internetsku povezanost te urbani prijevoz.

Poštujući načelo participativnosti i partnerstva u izradi Strategije razvoja Urbanog područja Virovitica, svi kvantitativni podatci o analizi stanja i SWOT analizi su prikupljeni izravno od svih sudionika i iz svih javno dostupnih izvora. Uz takav način prikupljanja podaci su dodatno verificirani kroz provedbu fokus grupe s predstavnicima Partnerskog vijeća UP Virovitica.

Za izradu strategije Grad Virovitica osnovao je partnersko vijeće kao savjetodavno tijelo radi utvrđivanja prioriteta razvoja Urbanog područja, predlaganja strateških projekata važnih za urbano područje te njihove provedbe i praćenja. Partnersko vijeće sukladno načelu partnerstva i suradnje, sudjeluje u izradi strategije vodeći računa o zastupljenosti različitih aktera razvoja i zastupljenosti interesa većine stanovništva iz urbanog područja.

Članove Partnerskog vijeća čine:

- Predstavnici jedinica lokalne samouprave koje čine urbano područje
- Predstavnici Županije i regionalnog koordinatora
- Predstavnici drugih javnih tijela čije je sudjelovanje značajno za razvoj urbanog područja
- Predstavnici visokoškolskih ustanova, pružatelja obrazovnih ustanova, i usluga osposobljavanja te istraživačkih centara
- Predstavnici gospodarskih i socijalnih partnera, uključujući istaknute organizacije gospodarskih i socijalnih partnera te predstavnike gospodarskih i obrtničkih komora ili poslovnih udruženja iz urbanog područja
- Predstavnici organizacija civilnog društva, posebno iz područja zaštite okoliša, promicanja socijalne uključenosti, jednakosti među spolovima i nediskriminacije, zaštita prava nacionalnih manjina uzimajući u obzir geografsku i tematsku pokrivenost, sposobnost upravljanja, stručnost i inovativne pristupe.

Partnersko vijeće je na jednoj od prvih sjednica donijelo Poslovnik o radu kojim određuje način rada Partnerskog vijeća.

4. OPIS PLANSKOG DOKUMENTA, MJERA I PRORAČUNA

Osnovni smisao Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021.-2027. je potrebe i potencijale urbanog područja usmjeriti prema povećanju kvalitete života i konkurentnosti urbanog područja. U tu svrhu od strane tijela Europske unije uveden je mehanizam integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizam), koji državama članicama omogućava provedbu teritorijalnih strategija i omogućava integrirano korištenje sredstava iz više europskih fondova ili operativnih programa. Grad Virovitica u prvom programskom razdoblju 2014-2020. nije bio u sastavu gradova koji su imali mogućnost korištenja ITU mehanizama. U novome programskom razdoblju 2021.-2027. otvorila se takva mogućnost te je sa svim ostalim gradovima sjedištima županija, dobio priliku korištenja sredstava s ciljem povećanja njihove razvojne uloge kako bi se na taj način utjecalo na umanjenje razlika između urbanih i ruralnih područja.

Nakon formiranja urbanog područja Grada Virovitice i osnivanja svih potrebnih tijela za izradu i provedbu Strategije razvoja, osmišljeni su strateški projekti koji će imati integrativni i policentrični utjecaj na cjelovito urbano područje, ali i na mnogo širi prostor. Polazišnu osnovu za određivanje strateških prioriteta i posebnih ciljeva, a koji su proizašli iz analize srednjoročnih razvojnih potreba i potencijala urbanog područja, autor Strategije sažima kroz 3 ključna poglavlja:

- Društvo
- Gospodarstvo
- Urbano okruženje.

Značajni element ITU ulaganja je teritorijalna integracija urbanog područja. Na taj način će se otvoriti potencijal za daljnje stvaranje svih ostalih pozitivnih učinaka umrežavanja. Stoga autor kroz Strategiju predlaže ITU intervencije u sljedećim područjima iz kojih ujedno proizlaze svi postavljeni posebni ciljevi:

- Biciklistička infrastruktura
- Kulturna i turistička infrastruktura
- Prometna infrastruktura.

Projekti od strateškog značaja koje su identificirale Jedinice lokalne samouprave (u daljnjem tekstu JLS) članice urbanog područja Virovitica, planiraju se financirati kroz ITU mehanizam, a njihova strateška relevantnost se promatra kroz dvije domene:

- projekti u kojima će sudjelovati više jedinica lokalne samouprave kao korisnik ili partner, ili
- projekti grada središta ili nekog drugog JLS-a koji će imati policentrični utjecaj na razvoj šireg područja.

Prioriteti javnih politika usklađeni su sa zaključcima analize srednjoročnih razvojnih potreba i razvojnih potencijala iz kojih i proizlazi osnovni okvir razvoja. Strateški okvir predviđa četiri ključna prioriteta javne politike:

- Prioritet 1: Društvena infrastruktura kao temelj razvoja Urbanog područja
- Prioritet 2: Konkurentno gospodarstvo temeljeno na dostupnom i razvijenom obrazovnom sustavu, međusektorskoj integraciji i novim tehnologijama
- Prioritet 3: Povezanost i mobilnost kao okosnica razvitka Urbanog područja
- Prioritet 4: Pametno i održivo upravljanje resursima.

Svi prioriteti su detaljno opisani, obrazloženi te su izneseni potencijalni učinci koji bi trebali iz njih proizaći. Strategija također donosi i konkretne pokazatelje ishoda pojedinih posebnih ciljeva te načine, proces i učestalost njihova praćenja.

Uz nacrt Strategije dostavljen je i Akcijski plan provedbe posebnih ciljeva u srednjoročnom razdoblju te financijski okvir za provedbu identificiranih razvojnih mjera s planiranim iznosima sredstava i raspodjelom između pojedinih partnera urbanog područja te s indikativnim planom za svaku godinu. Akcijski plan realizacije financijskih sredstva je raspoređen i adekvatno razrađen na način da financijski opterećuje sve partnere prema mogućnostima i prema potrebama.

S obzirom da su određeni projekti tek u fazi ideje, nije sa sigurnošću moguće utvrditi točne iznose potrebne za financiranje, međutim autor donosi indikativne iznose prema trenutno aktualnim parametrima.

5. TIJEK IZRADE I PRETHODNE EVALUACIJE STRATEGIJE RAZVOJA URBANOG PODRUČJA GRADA VIROVITICE

Proces izrade Strategije razvoja urbanog područja Grada Virovitice započeo je krajem 2021. godine. Kako bi se Strategija izradila na metodološki primjeren način te u konačnici ostvarila svoju osnovnu svrhu koja je proizašla proširenjem korištenja ITU mehanizma, a kojom se želi odgovoriti na specifične potrebe gradova te poduprijeti ravnomjerni teritorijalni razvoj temeljen na identificiranim specifičnim potrebama urbanih područja, bilo je potrebno poduzeti niz aktivnosti koje će u nastavku biti kronološki prikazane:

- **15. studenog 2021. godine** donesena je Odluka o ustrojavanju urbanog područja Virovitica te Odluka o pokretanju postupka izrade Strategije razvoja urbanog područja Virovitica. Navedenim odlukama definiran je obuhvat urbanog područja Virovitica, odnosno utvrđeno je kako u sastav urbanog područja uz Grad Viroviticu, ulaze i Općine Lukač i Suhopolje te je formalno započet proces izrade Strategije razvoja urbanog područja. Od toga trenutka kreće početak provedbe svih aktivnosti vezanih uz izradu i donošenje Strategije razvoja urbanog područja Virovitica.
- **24. studenoga 2021. godine** održan je početni sastanak Grada Virovitice i Savjetnika, odnosno predstavnika tvrtke Apsolon strategije d.o.o. u svezi inicijalnih aktivnosti te sklapanja Ugovora o izradi Strategije razvoja urbanog područja Grada Virovitice.
- **1. prosinca 2021. godine** za potrebe izrade Strategije, Grad Virovitica kao središte urbanog područja, osnovao je Koordinacijsko vijeće u kojemu su bili zastupljeni predstavnici svih partnera. Na toj prvoj sjednici izabrani su predsjednik i zamjenik predsjednika Koordinacijskog vijeća Urbanog područja Virovitice, usvojen je Poslovnik o radu Koordinacijskog vijeća Urbanog područja Virovitice te su informirani članovi Koordinacijskog vijeća o pokretanju postupka izrade Strategije razvoja Urbanog područja Virovitice.
- **1. prosinca 2021.** osnovano je i partnersko vijeće Urbanog područja Virovitice čiji je sastav članova, sukladan načelu partnerstva i suradnje, obuhvatio različite aktere razvoja i zastupljenosti interesa većine stanovništva iz urbanog područja. Na prvoj sjednici izabrani su predsjednik i zamjenik predsjednika Partnerskog vijeća Urbanog područja Virovitice te je usvojen Poslovnik o radu Partnerskog vijeća Urbanog područja Virovitice. Svi članovi Partnerskog vijeća su informirani o osnovnim ciljevima izrade strategije te o načelnom planu

rada i radionicama koje će se održavati tijekom procesa izrade strategije. Formiranje radnih grupa definiranih na ovakav način zasigurno predstavljaju dodanu vrijednost u procesu izrade ovako važnog dokumenta. Sastav Partnerskog vijeća u kojemu su uključeni dionici javnih, kulturnih, gospodarskih, i obrazovnih institucija zasigurno doprinose kvalitetnijoj analizi stanja, definiranju strateških ciljeva te izradi akcijskih planova radi ostvarenja postavljenih ciljeva.

- **20. prosinca 2021. godine**, Grad Virovitica i Veleučilište u Virovitici potpisuju Ugovor o usluzi prethodnog vrednovanja Strategije razvoja urbanog područja Virovitica. Donošenjem Odluke o početku postupka vrednovanja Strategije razvoja Urbanog područja Virovitica za financijsko razdoblje 2021. – 2027 i potpisivanjem navedenog Ugovora pokreće se proces vrednovanja Strategije razvoja urbanog područja Virovitica.
- **21. siječnja 2022. godine**, održana je 2. sjednica Koordinacijskog vijeća Urbanog područja Virovitica, na kojoj je dano pozitivno mišljenje na nacrt Komunikacijske strategije i Komunikacijskog akcijskog plana za Strategiju razvoja Urbanog područja Virovitica za financijsko razdoblje 2021. - 2027. Na istoj sjednici su razmatrani projekti od interesa za ITU mehanizam koji bi trebali biti uključeni u strateški okvir.
- **4. veljače 2022. godine**, održana je 2. sjednica Partnerskog vijeća Urbanog područja Virovitica, na kojoj je dan prijedlog konačnog nacrta komunikacijske strategije i komunikacijskog akcijskog plana koji u sebi sadrže informacije o načinu komunikacije s javnošću te komunikacijske kanale. Na istoj sjednici se raspravljalo o operativnom planu.
- **2. ožujka 2022. godine**, održana je prva radionica na kojoj je glavni cilj bio predstaviti ključne nalaze analize stanja te definirati prijedloge ključnih srednjoročnih razvojnih potreba i potencijala, viziju razvoja i preliminarne posebne ciljeve. Na radionici su sudjelovali svi predstavnici Partnerskog vijeća.
- **5. svibnja 2022. godine** održan je redovni sastanak Predstavnik Koordinacijskog vijeća i Savjetnika za izradu strategije na kojemu je predstavljen strateški okvir na kojemu će se temeljiti izrada Strategije. Predstavljeni strateški okvir u skladu je sa prioritetima i ciljevima te je u srednjoročnom razdoblju usklađen sa zaključcima analize srednjoročnih razvojnih potreba i razvojnih potencijala i na takav način u potpunosti doprinosi njihovu ostvarenju.
- **26. svibnja 2022. godine**, održana je druga radionica čiji je glavni cilj bio predstaviti srednjoročni strateški pristup razvoju urbanog područja (srednjoročnu viziju razvoja urbanog područja, prioritete javne politike u srednjoročnom razdoblju i pripadajuće posebne ciljeve) te diskutirati o projektima koji će doprinijeti ostvarenju definiranih posebnih ciljeva.

- **11.listopada 2022. godine** održan je redovni sastanak Predstavnik Koordinacijskog vijeća i Savjetnika za izradu strategije na kojemu su se razmatrali glavni strateški projekti koji će biti temelj izrade Strategije razvoja.
- **U razdoblju od prosinca 2021. godine do prosinca 2022. godine** provedene su brojne participativne aktivnosti za uključivanje ključnih dionika s naglaskom na Koordinacijsko i Partnersko vijeće, a koje je proveo Savjetnik. U navedenom periodu provedeni su intervjui s pojedinim članovima Koordinacijskog i Partnerskog vijeća, i to sa sljedećim članovima:
 - Grad Virovitica, gradonačelnik Ivica Kirin (17.12.2021.)
 - Općina Lukač, načelnik Đuro Bukvić (16.12.2021.)
 - Općina Suhopolje, načelnik Siniša Horvat (21.12.2021.)
 - UO za komunalne poslove, prostorno uređenje i graditeljstvo Grada Virovitice, pročelnik Kristijan Sabo (20.12.2021.)
 - UO za društvene djelatnosti Grada Virovitice, pročelnik Alen Bjelica (22.12.2021.)
 - UO za financije i gospodarstvo Grada Virovitice, pročelnik Antonio Dražić (21.12.2021.)
 - Virovitičko-podravska županija, župan Igor Andrović (17.12.2021.)
 - Agencija za regionalni razvoj VPŽ, ravnateljica Emina Kovač (17.12.2021.)
 - Razvojna agencija VTA, ravnateljica Tihana Harmund (22.12.2021.)
 - Lokalna akcijska grupa "Virovitički prsten", predsjednik Mario Lukačević (22.12.2021.)
 - Veleučilište u Virovitici, dekan Dejan Tubić (17.12.2021.)

Uz navedene provedene intervjue, putem anketnih upitnika prikupljene su informacije od pojedinih članova Koordinacijskog i Partnerskog vijeća. Informacije su prikupljene od sljedećih članova: Ured gradonačelnika Grada Virovitice, HGK - Županijska komora Virovitica, Obrtnička komora Virovitičko-podravske županije, Turistička zajednica Općine Suhopolje, Turistička zajednica Grada Virovitice, Turistička zajednica Virovitičko-podravske županije, Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica, Gradska glazba Virovitica, OŠ Ivane Brlić Mažuranić, OŠ "Ivan Goran Kovačić", Gornje Bazje, Virkom d.o.o., Virovitica, SUHOKOM d.o.o. Suhopolje, Udruga KREDA Suhopolje, Sportska zajednica Grada Virovitice, HVIDRA, Virovitica, Udruga umirovljenika Općine Lukač.

Na ovaj način, prikupljanjem podataka od strane šireg kruga sudionika i svih zainteresiranih strana, ostvareno je načelo participativnosti i partnerstva što zasigurno doprinosi širem pokrivanju javnih potreba svih stanovnika urbanog područja.

- **U razdoblju od prosinca 2021. godine do prosinca 2022. godine održavana je redovna komunikacija telefonski i putem elektroničke pošte između članova Koordinacijskog vijeća i Savjetnika za izradu strategije, tvrtke Apsolon strategija d.o.o. Komunikacijske aktivnosti, brza i ažurna dostava dokumentacije nužne su za kvalitetnu realizaciju ovakvih projekata. Prema zapažanjima evaluatora, komunikacija je bila dvosmjerna i u potpunosti u skladu s potrebama koje zahtjeva izrada ovakve Strategije.**

Grad Virovitica i svi partneri su u potpunosti i na vrijeme dostavljali svu potrebnu dokumentaciju i pružali sve potrebne informacije, tako da se komunikacija između naručitelja i *ex ante* evaluatora također može ocijeniti kao izuzetno dobrom.

6. VREDNOVANJE STRATEGIJE I ODGOVORI NA EVALUACIJSKA PITANJA

Nacrt Strategije razvoj urbanog područja vrednovan je postavljanjem evaluacijskih pitanja i sagledavanjem šireg konteksta izrade Strategije. S obzirom da Smjernice za analizu prethodnog vrednovanja predviđenim pitanjima obuhvaćaju sve karakteristike koje Strategija treba imati, odgovorima na evaluacijska pitanja može se osigurati sveobuhvatna ocjena. U nastavku će se prikazati sva evaluacijska pitanja s obrazloženjima i procjenom evaluatora.

- **Temelji li se analiza na adekvatnim i konkretnim izvorima podataka iz analize stanja?**

Dostavljen je nacrt analize stanja te SWOT analize za sve prostorne cjeline urbanog područja Grada Virovitice. Cilj analize stanja je definirati i odrediti polazišne osnove temeljem kojih će se utvrđivati prioritete i definirati ciljevi. Dostavljena analiza stanja obuhvaća sljedeće parametre:

- Društvo
 - Demografija
 - Socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi

- Društvena i zdravstvena infrastruktura
- Obrazovanje
- Gospodarstvo
 - Opća gospodarska kretanja
 - Tržište rada
 - Poslovno okruženje
 - Turizam i kultura
 - Poljoprivreda
- Urbano okruženje
 - Kvaliteta urbanog okoliša, izloženost ekološkim rizicima i klimatskim opasnostima
 - Primarna infrastruktura
 - Infrastruktura za mobilnost i internetsku povezanost
 - Urbani prijevoz
 - Okvir upravljanja razvojem.

Pri izradi analize stanja korišteni su razni izvori podataka. Državni zavod za statistiku je ključan izvor podataka iz kojega se temelje podaci o kretanju broja stanovnika i svim ostalim demografskim parametrima korištenim u analizi. Zadnji službeni popis stanovništva u Republici Hrvatskoj proveden je 2011. što može biti otežavajuća okolnost budući da su se određene demografske karakteristike u određenoj mjeri promijenile. Međutim, u analizi se koriste i trenutno dostupni podaci iz popisa stanovništva koje je provedeno tijekom 2021. godine, iako još nisu dostupni službeni podaci o svim demografskim kretanjima. Stoga se navedeno može ocijeniti kao zadovoljavajuće.

FINA, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora, Hrvatski zavod za zapošljavanje te Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje osnovni su izvor podataka korišten za analizu gospodarskog okruženja analiziranog urbanog područja. Za procjenu i analizu poljoprivrednog sektora, korišteni su podaci Ministarstva poljoprivrede, Agencije za plaćanja u poljoprivredi te ARKOD-a. Svi korišteni izvori mogu se ocijeniti kao pouzdani i relevantni te izrazito aktualni budući da se ažuriraju na minimalno mjesečnoj razini. Međutim, u određenim dijelovima analize podaci nisu bili u potpunosti aktualni, što je naknadnom izmjenom nadopunjeno i aktualizirano.

Podaci turističkih zajednica Virovitičko-podravske županije te Hrvatske turističke zajednice korišteni su pri analizi turističkih kretanja poput broja turističkih dolazaka, broja noćenja i raspoloživosti turističkih kapaciteta i sl.

Podaci Upravnog odjela Virovitičko-podravske županije bili su temelj za informacije o socijalnim, obrazovnim, zdravstvenim, karakteristikama urbanog područja te ostali podaci Virovitičko-podravske županije relevantni za provedenu analizu.

Uz navedeno, za analizu su korišteni i podaci o udrugama, podaci Ministarstva znanosti i obrazovanja, Veleučilišta u Virovitici, Ministarstva Regionalnog razvoja, Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Hrvatskih voda, Hrvatske elektroprivrede, HAKOM-a te Županijske uprave za ceste.

Svi ostali analizirani izvori su relevantni, konkretni i objektivni te mogu dati neovisan pogled na aktualno stanje analiziranog urbanog područja.

- **Prepoznaje li analiza ključne razvojne probleme i potencijale te vanjske prilike i prijetnje?**
- **Jesu li prilike i prijetnje utemeljene na stvarnim trendovima i okolnostima, u kontekstu u kojem će se Strategija i realizirati?**

SWOT analiza je izrađena kroz tri temeljna područja:

- Društvo
- Gospodarstvo
- Urbano okruženje

Analiza na sustavan način analizira i uočava ključne razvojne probleme koji usporavaju napredak analiziranog područja. Isto tako na kvalitetan način procjenjuje i potencijale koji su na raspolaganju analiziranom urbanom području kako bi se realizirali zacrtani ciljevi.

Eksterna okolina je također analizirana na kvalitetan način budući da su i prilike i prijetnje u potpunosti detektirane i odražavaju stvarnu sliku trendova i okolnosti u kontekstu realizacije strategije.

➤ **Jesu li vizija, ciljevi, prioriteti i mjere jasno definirani?**

Postavljena vizija *Područje u kojem želim živjeti, gdje se kreativni potencijali pretvaraju u poduzetničke ideje, a kulturni, prirodni i energetske resursi učinkovito iskorištavaju*, povezuje elemente prepoznate kao ključne za razvoj Urbanog područja Virovitica: visoka kvaliteta života, kreativni potencijali, gospodarski napredak, povezanost i održivo korištenje resursa. Navedena vizija na adekvatan način predstavlja zamisao budućeg stanja i mentalnu sliku poželjne budućnosti koja je dovoljno široko postavljena, realna, vjerodostojna, ali i dovoljno privlačna.

Konzistentnost vizije prioriteta i ciljeva ogleda se u tome da su postavljena četiri prioriteta jasna i na pravi način konkretiziraju postavljenu viziju. Definirani posebni ciljevi su realni i dostižni te će se usmjeravanjem napora ka njihovu ostvarenju izbjegavati lutanja u prostoru i vremenu uz racionalno korištenje raspoloživih resursa analiziranog urbanog područja.

➤ **Je li način na koji je Strategija strukturirana u skladu sa prepoznatim razvojnim potrebama i mogućnostima i jesu li vidljivi naglasci na ključne snage i slabosti utvrđene prethodnom analizom, odnosno temelje li se predloženi ciljevi, prioriteti i mjere na analizi stanja?**

Slijed koraka izrade Strategije izveden je konzistentno te je pravilnim uočavanjem snaga i slabosti rezultirao kvalitetnom utemeljenošću sa sastavnicama SWOT analize. Postignuta je ravnoteža utjecajnih faktora kako Strategija ne bi proizlazila pretežito iz pojedinog elementa SWOT analize, primjerice slabosti ili prijetnje te bi se na taj način propustili koristiti potencijali i prilike urbanog područja u svojoj potpunosti.

➤ **Predstavlja li odabrana Strategija dobar način da se pristupi zatečenom stanju te iskoriste prepoznate prilike, umanje slabosti i prepoznate prijetnje u svim razvojnim segmentima razvoja urbanog područja grada Virovitice?**

U izradi Strategije razvoja Urbanog područja Virovitica, poštovalo se načelo participativnosti analize stanja i SWOT analize budući da su se svi elementi dodatno verificirali kroz provedbu fokus grupe s predstavnicima Partnerskog vijeća UP Virovitica te s ostalim zainteresiranim stranama. Dodatno, radi unaprjeđenja kvalitete u sklopu izrade analize stanja, provedeni su intervjui s odabranim ključnim predstavnicima Partnerskog vijeća, dok su svi ostali članovi bili uključeni putem elektroničkog upitnika.

➤ **Do koje mjere se očekuje ostvarenje predloženih mjera, prioriteta i ciljeva?**

Postavljenim posebnim ciljevima i prioritetima u Strategiji određen je željeni smjer kretanja budućih aktivnosti promatranog urbanog područja grada Virovitice. Budu li postavljeni posebni ciljevi konkretizirani i provedeni, svakako će se izmijeniti postojeće stanje i razvojna kretanja usmjeriti u željnom pravcu. S obzirom da su posebni ciljevi i prioriteti postavljeni i opisani konkretno, imaju zadužene nositelje i jasno postavljen vremenski horizont, ukoliko ih se svi akteri budu pridržavali, trenutno nije moguće uvidjeti opravdan razlog i sumnju u njihovo ostvarenje. Ostvarenjem postavljenih posebnih ciljeva, svakako će se postići i prioriteti koji su postavljeni kao polazišna osnova predmetne strategije.

➤ **Jesu li ciljevi, predloženi prioriteti i mjere jasno razgraničene i komplementarne, ima li preklapanja?**

Posebni ciljevi i prioriteti su komplementarno postavljeni u međusobnom odnosu, ali i u odnosu s drugim javnim politikama i strategijama kako na regionalnoj razini tako i na razini Europske unije. Kreator Strategije se u potpunosti oslanja na tzv. „trokut održivosti“, što znači da je razvoj održiv ukoliko je održiv društveno, gospodarski i okolišno. Među posebnim ciljevima i prioritetima nema preklapanja već se međusobno nadopunjuju i proizlaze jedan iz drugoga.

➤ **Postoji li sinergija između ciljeva, prioriteta i mjera?**

➤ **Jesu li ciljevi takvi da vode do ostvarenja vizije, prioriteti do ostvarivanja ciljeva, a predložene mjere do ostvarenja razvojnih prioriteta?**

Potpunost sinergijskog efekta moći će se procijeniti tek po realizaciji i provedbi Strategije. Prema provedenim analizama i uz uvažavanje „trokuta održivosti“, moguće je procijeniti da će postavljena četiri prioriteta imati utjecaj jedan na drugoga. Povećanjem kvalitete društvenih usluga i izgradnjom obrazovnih, kulturnih i infrastrukturnih objekata, otvorit će se pretpostavke za ubrzani gospodarski razvoj. Jačanje mobilnosti i povezivosti te uvažavanje i racionalno iskorištavanje prirodnih resursa stvorit će temelje za ujednačeni rast i razvoj čitavog urbanog područja. Gospodarskim razvojem i akumuliranjem značajnijih materijalnih i financijskih resursa otvorit će se dodatne mogućnosti za razvoj i civilnog društva, kulturne i sportsko-rekreativne infrastrukture, ali i veću dostupnost usluga zdravstva i socijalne skrbi. Gospodarski razvoj omogućit će i kvalitetniji obrazovni sustav, što u sinergiji s ostalim prioritetima opet dovodi do upotpunjavanja elemenata iskazanih u postavljenoj viziji, a to je područje visokog standarda življenja i područje koje je privlačno za život.

➤ **Je li strategija definirana s jasnim razvojnim ciljevima i prioritetima?**

Strategija definira viziju koja je pravilno formulirana i ispunjava potrebne kriterije. Iz navedene vizije proizlaze četiri prioriteta:

- Društvena infrastruktura kao temelj razvoja Urbanog područja
- Konkurentno gospodarstvo temeljeno na dostupnom i razvijenom obrazovnom sustavu, međusektorskoj integraciji i novim tehnologijama
- Povezanost i mobilnost kao okosnica razvitka Urbanog područja
- Pametno i održivo upravljanje resursima

Prioriteti su postavljeni oslanjajući se na „trokut održivosti“ i autor ih sažima u tri ključna poglavlja:

- Društvo: demografija, socijalno uključivanje i socijalna skrb, društvena i zdravstvena infrastruktura te obrazovanje
- Gospodarstvo: opća gospodarska kretanja, tržište rada, poslovno okruženje, turizam i kultura
- Urbano okruženje: kvaliteta urbanog okoliša, izloženost ekološkim rizicima i klimatskim opasnostima, primarna infrastruktura, infrastruktura za mobilnost i internetsku povezanost te urbani prijevoz.

Postavljeni prioriteti i potencijali urbanog područja Virovitica konkretizirani su kroz niz projekata, programa i aktivnosti usmjerenih na povećanje kvalitete života i konkurentnosti urbanog područja, a iskazani su postavljenim ciljevima. Dio projekata iskazanih kroz ciljeve prepoznat je kao strateški, u vidu svojeg integrativnog i policentričnog utjecaja na cjelovito urbano područje, ali i širi prostor. Svi prioriteti su jasno definirani i opisani kroz posebne ciljeve sa jasno postavljenim nositeljima i rokovima za provedbu svakog pojedinog projekta.

➤ **Je li strategija usklađena s ključnim strateškim dokumentima?**

Strategija razvoja urbanog područja Virovitica 2021.-2027. usklađena je s osnovnim razvojnim načelima, prioritetima te strateškim ciljevima Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine i Planom razvoja Virovitičko-podravске županije za razdoblje 2021. - 2027. Uz navedeno, strategija doprinosi relevantnim strateškim aktima na razini Europske unije: Europskom zelenom planu, EU Teritorijalnoj agendi 2030, Urbanoj agendi te Novoj Povelji iz Leipziga.

- **Je li iz provedbenih poglavlja jasno na koji način će se financirati provedba mjera predviđenih u Strategiji i je li financijski okvir postavljen na zadovoljavajući način?**

Temeljem dostavljenog financijskog izvješća razvidno je i jasno vidljivo da je financijski okvir postavljen realno i ostvarivo te u skladu s fiskalnim kapacitetima svih jedinica lokalne samouprave. Financijsko izvješće donosi i informaciju o alokaciji potrebnih sredstava, odnosno procjenu potrebnih sredstava iz Državnog proračuna, proračuna JLS i EU sredstava. Indikativni financijski okvir detaljno je razrađen Akcijskim planom koji će biti osnova za izradu plana razvojnih programa kojega će donositi JLS, a sukladno Zakonu o proračunu. Akcijski planovi će se usklađivati svake godine tijekom provedbe Strategije.

Ukupan iznos predviđenih financijskih sredstava za realizaciju predviđenih posebnih ciljeva i prioriteta iznosi 500.342.949,54 kuna. Od toga, sredstva planirana u prvoj godini provedbe iznose 46.074.510,77 kuna. U nastavku je prikazana raspodjela planiranih financijskih sredstava, kao i planirano okvirno sufinanciranje od strane Europske unije:

Tablica 1: Popis posebnih ciljeva sa planiranim iznosima financiranja

NAZIV CILJA	SVEUKUPNO PLANIRANA SREDSTVA	OD TOGA FINANCIRANO EU SREDSTVIMA
Posebni cilj 1.1. Obrazovanje po mjeri pojedinca"	25.497.916,48	15.807.503,65
Posebni cilj 1.2. Cjelovito i dostupno zdravstvo i socijalna skrb	4.138.497,43	0
Posebni cilj 1.3. Civilno društvo, kultura i sportsko-rekreacijska infrastruktura - nositelji visokog standarda življenja	171.254.635,81	124.567.718,75
Posebni cilj 2.1. Obrazovni sustav kao temelj gospodarskog razvoja	1.094.840,62	0
Posebni cilj 2.2. Poticajno poslovno okruženje i infrastruktura koja prati potrebe gospodarstva	9.742.727,11	9.457.385,00
Posebni cilj 3.1. Kvalitetna prometna povezanost za Urbano područje bez granica	91.862.115,71	39.750.000,00
Posebni cilj 3.2. Digitalna povezivost za budući razvoj	12.260.741,56	10.200.000,00
Posebni cilj 4.1. Komunalna infrastruktura koja doprinosi visokoj kvaliteti života i očuvanom okolišu	132.700.474,82	106.250.000,00
Posebni cilj 4.2. Razvoj i iskorištavanje održivih energetskekih potencijala	31.791.000,00	19.372.350,00
Posebni cilj 4.3. Odgovorno upravljanje prostorom i prirodom	20.000.000,00	17.000.000,00
UKUPNO	500.342.949,54	342.404.957,40

Prema ocjeni evaluatora dostavljeni financijski okvir za provedbu identificiranih razvojnih mjera može se ocijeniti kao zadovoljavajući. Predviđena financijska sredstva u trenutnim okolnostima i prema dostupnim informacijama, mogu se smatrati dostatnim, međutim s obzirom da su određeni projekti tek u fazi ideje, to nije sa sigurnošću moguće utvrditi za sve projekte. Akcijski plan realizacije financijskih sredstva adekvatno je razrađen i financijski opterećuje sve partnere realno i prema mogućnostima. Stupanj ostvarenja posebnih ciljeva i prioriteta će se moći utvrditi naknadno i biti će predmetom analize provedbe Strategije.

➤ **Je li jasan institucionalni sustav za provedbu Strategije te je li jasna podjela nadležnosti?**

Temeljni mehanizam uspješne provedbe Strategije razvoja, prvenstveno je osiguran osnivanjem i radom Partnerskog vijeća. Članovi Partnerskog vijeća imenovani su od strane gradonačelnika središta urbanog područja uz usuglašavanje svih partnera JLS urbanog područja. Partnersko vijeće se posebno rukovodi sljedećim načelima:

- Načelo ravnomjerne predstavljenosti partnera
- Načelo transparentnosti
- Načelo jednakosti članova partnerstva
- Načelo usuglašavanja.

Kako bi se osigurali odgovarajući kapaciteti za obavljanje provedbenih zadataka koji će biti delegirani od strane Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, u gradu središtu urbanog područja, uspostaviti će se nove organizacijske jedinice. Prije svega, predviđeno je ustrojavanje Odsjeka za provedbu ITU mehanizma. Odsjek za provedbu ITU mehanizma bit će posebna unutarnja ustrojstvena jedinica Upravnog odjela za financije i gospodarstvo Grada Virovitice koja će obavljati poslove posredničkog provedbenog tijela integriranih teritorijalnih ulaganja. Uz navedeno, obavljat će zadane aktivnosti na Urbanom području Virovitica i poslove vezane za implementaciju ITU mehanizma. Ostali partneri će sudjelovati prema svojim mogućnostima i trenutno raspoloživim kapacitetima.

Prema ocjeni evaluatora može se smatrati da je u ovome trenutku predviđena jasna podjela nadležnosti i da je na pravi način predviđena podjela specifičnih zadataka. U skladu je s materijalnim i ostalim resursnim mogućnostima jedinica lokalne samouprave, posebice nositelja, Grada Virovitice.

Jasno je postavljeno određenje odnosa između svih partnera te je dan prikaz institucionalnog okvira uz opis odgovornosti za provedbu Strategije.

➤ **Je li jasno na koji način će se pratiti i evaluirati provedba Strategije?**

Prema dostavljenom nacrtu Strategije razvoja, navedeno je da će „Praćenje provedbe Strategije razvoja urbanog područja Virovitica obuhvatiti proces prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja kojima će se sustavno pratiti uspješnost provedbe ciljeva i mjera navedenih unutar dokumenta. Kontinuirano će se izvještavati o provedbi radi pružanja pravovremenih i relevantnih informacija ključnim dionicima u razvoju urbanog područja“

Nacrt Strategije sadrži indikatore, odnosno ciljne vrijednosti zajedno s rokovima njihova ostvarenja, za svaku postavljenu mjeru kako bi se mogla dosljedno pratiti i evaluirati provedba Strategije. S obzirom da se radi o aktu strateškog planiranja, praćenje je ključan element i nužan preduvjet uspješnog ostvarenja ciljeva. Kako bi se uspješno provodilo, obvezno je uspostaviti postupke vrednovanja tijekom provedbe od strane nezavisnog tijela koje će na primjeren način pratiti ostvarenje planiranih rezultata i učinaka. Takvo vrednovanje će omogućiti kvalitetniju primjenu zaključaka te usvajanje preporuka u izmjenama ili dopunama predmetnog planskog dokumenta.

7. ZAKLJUČCI I PREPORUKE:

Strategija razvoja urbanog područja izrađena je prema Smjernicama za izradu strategije razvoja urbanih područja, izdanog od strane Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije. Proces izrade Strategije temeljio se na svim načelima koje izrada ovakvog dokumenta zahtjeva, a prethodno su već navedeni.

Prilikom izrade faznih izvješća sve primjedbe i sugestije su u potpunosti uvažene, a sve sugestije koje nisu mogle biti u potpunosti uvažene su detaljno i argumentirano obrazložene.

Potrebno je naglasiti da se prilikom prikupljanja pojedinih podataka potrebnih za izradu analize stanja naišlo na poteškoće u vidu njihove nedostupnosti na razini jedinica lokalne samouprave, nepostojanja sustavnih i centraliziranih registara ili baza podataka koji objedinjavaju podatke iz pojedinog specifičnog područja, kao i neusklađenosti u prikupljanju podataka između sastavnica urbanog područja. Autor navodi da su navedeni izazovi prepoznati i istaknuti na odgovarajućim mjestima u analizi stanja, te su, gdje god je to bilo moguće, nadomješteni korištenjem srodnih podataka (primjerice, podataka dostupnih na razini Virovitičko-podravske županije). Navedene poteškoće mogu u određenoj mjeri imati utjecaj na kvalitetu izrade podloge pojedinih segmenata i ulaznih parametara koji služe kao polazišna osnova za projekciju potencijala i nedostataka, međutim ne moraju nužno imati značajan utjecaj na kvalitetu izrade.

Značajan doprinos kvaliteti Strategije karakterizira sinergija i povezanost strateških ciljeva budući da je postavljeno jasno razgraničenje među njima i nema preklapanja te su komplementarni i jasno se nadopunjavaju. *Ex ante* evaluacijom se može zaključiti kako je realno za očekivati ostvarenje postavljenih ciljeva i prioriteta u planiranom provedbenom razdoblju.

Nadalje, indikativni financijski plan uvažava sve preporuke Pravilnika o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja, donesenog od strane Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije. Dostavljeni nacrt Strategije predviđa jasnu podjelu nadležnosti i pravi način predviđa podjelu ključnih poslova i zadataka te je u skladu s materijalnim i ostalim resursnim mogućnostima jedinica lokalne samouprave, posebice nositelja, Grada Virovitice. Također, nacrt predviđa kontinuirano izvještavanje o provedbi radi pružanja pravovremenih i relevantnih informacija ključnim dionicima u razvoju urbanog područja, što će doprinijeti uspješnijem ostvarenju postavljenih posebnih ciljeva i prioriteta.

Na temelju cjelokupnog procesa prethodnog vrednovanja te vrednovanja i ocjene konačnog prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Grada Virovitice, preporuča se usvojiti predloženu razvojnu Strategiju te početi s provedbom akcijskog plana.

Virovitica, 21.12.2022.

KLASA: 644-03/21-04/09

URBR: 2189-74-22-05

Članovi Evaluacijskog tima:

doc.dr.sc. Dejan Tubić, prof.v.š.

dr.sc. Damir Ribić, prof.v.š.

dr.sc. Irena Bosnić, prof.v.š.

Rikard Bakan, mag.oec., v.pred.

ZA IZVRŠITELJA:

doc.dr.sc. Dejan Tubić, prof.v.š.

